

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Borodachi Marius XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

24.04.2018 – 05.06.2018 (prima instanță);

04.07.2018 – 18.09.2018 (instanța de apel);

26.11.2018 – 12.02.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 05 iunie 2018, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Borodachi Marius a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. ce constituie 25 000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

S-a încasat de la Borodachi Marius în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Borodachi Marius, fiind deținător al permisului de conducere de categoria „B,C”, la 20 ianuarie 2018, aproximativ la ora 20:00 min, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Hyundai Elantra”, cu numărul de înmatriculare XXXXX deplasându-se pe drumul secundar de pe str. Albișoara mun. Chișinău, înspre str. Mihai Viteazu, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de

circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului”; prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, prevederile pct. 39 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”, prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; pct. 59) alin. (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „la intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate”, precum și a ignorat cerințele indicatorului rutier „2.1” ce semnifică „cedează trecerea”, iar drept urmare a încălcărilor enunțate mai sus, în timpul virării spre stânga, de pe drumul secundar din direcția edificiului 84/6 al str. Albișoara mun. Chișinău înspre str. Mihai Viteazu, drum principal, nu a cedat trecerea și a fost tamponat de automobilul de model „Mercedes E 200” cu n/î XXXXX, condus de Daniei Vădim, fiind ulterior proiectat și tamponând automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î XXXXX, condus de către Popa Alexandru.

În consecință, în urma impactului, unitățile de transport nominalizate au fost defectate tehnic, iar pasagerei din automobilul de model „Hyundai Elantra” cu numărul de înmatriculare XXXXX, Borodachi Natalia, i-au fost provocate conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D0471 din 17.03.2018, leziuni corporale sub formă de „traumă închisă a toracelui manifestată prin fractura coastelor 2-7 pe stânga, fractura osului pubic și ischiadic bilateral cu lezarea joncțiunii sacroiliace pe stânga, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie”.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate conform art. 264 alin.(1) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpat, solicitând casarea sentinței, încetarea procesului penal cu atragerea la răspunderea

contravențională, argumentând prin faptul că la caz sunt aplicabile prevederile art. 55 Codul penal or, inculpatul a recunoscut vina pe deplin, s-a căit sincer de cele săvârșite, a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, pretenții de ordin material sau moral n-au fost înaintate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, a fost admis apelul, în același rând și din oficiu, casată sentința, pronunțată o nouă hotărâre prin care:

S-a încetat procesul penal în privința lui Borodachi Marius pe art. 264 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală și tragerea la răspunderea contravențională, conform prevederilor art. 55 Cod penal.

S-a numit lui Borodachi Marius sancțiunea contravențională, conform prevederilor art. 55 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 150 u.c..

S-a respins demersul procurorului de a încasa cheltuielile judiciare în mărime de 320 lei de la Borodachi Marius.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Borodachi Marius a săvârșit infracțiunea imputată lui, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Referitor la numirea pedepsei, instanța de apel a conchis și constatat cu certitudine că, o pedeapsă contravențională va fi suficientă pentru îndreptarea și corectarea inculpatului Borodachi Marius or, după cum s-a constatat dânsul a săvârșit pentru prima oară o infracțiune mai puțin gravă (f. d. 95), și-a recunoscut vina pe deplin, s-a căit sincer de cele săvârșite, a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, partea vătămată este soția inculpatului, n-a înaintat careva pretenții de ordin material sau moral, a solicitat ca inculpatul să nu fie pedepsit penal, fiind în cumul întrunite toate condițiile exhaustiv prevăzute la art. 55 Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a indicat că conform prevederilor art. 143 Cod de procedură penală, intitulat „Cazurile când efectuarea expertizei este obligatorie: (1) Expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morții; 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale;...iar art. 143 alin.(2) Codul de procedură penală (în vigoare până la 9 februarie 2018), prevedea expres, că Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Astfel, instanța de apel a menționat că, având în vedere norma expusă, și fapta a fost săvârșită de către inculpatul Borodachi Marius până la 9 februarie 2018, când au fost abrogate prevederile alin. (2) al acestui articol, este evident că soluția

primei instanțe cu privire la încasarea de la de la Borodachi Marius, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 lei nu are suport juridic legal și astfel, instanța de apel a considerat necesar de a admite, în același rând și din oficiu, conform prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și de a respinge demersul procurorului trecând aceste cheltuieli în contul statului.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei cu menținerea sentinței, invocând:

- instanța de apel aplicând prevederile art. 55 Cod penal, a motivat în mod declarativ soluția;

- inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, martorul Trofim Igor a declarat că după accident a fost făcută o evaluare a defecțiunilor, conform raportului cheltuielile pentru reparația automobilului constituie 32 134,08 lei, și a solicitat să fie recunoscut ca parte civilă;

- instanța de apel a deviat de la politica punitivă a statului în cazul infracțiunilor în domeniul transporturilor, inclusiv și de la prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 20 din 08.07.1999;

- instanța de apel a omis să aprecieze rezonanța socială a specificului comiterii infracțiunii, neluând în calcul că, infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației, s-a soldat cu vătămarea medie a integrității corporale și a sănătății;

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit reține că recurentul indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiurile de recurs indicate de recurent, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în sensul că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și sau aplicat pedepse*

individualizate contrar prevederilor legale și argumentele în susținerea acestor temeuri: „instanța de apel aplicând prevederilor art. 55 Cod penal, a motivat declarativ soluția”, Colegiul penal lărgit constată că nu și-au găsit confirmarea, or, instanța de apel a indicat în decizie(f.d. 182 – 183) că sunt întrunite în cumul toate condițiile exhaustiv prevăzute la art. 55 Cod penal – inculpatul a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina, s-a căit de cele săvârșite, a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, partea vătămată fiind soția inculpatului, nu a înaintat careva pretenții de ordin moral sau material.

În acest sens, Colegiul penal lărgit constată că nu pot fi acceptate alegațiile recurentului precum că inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune ce se confirmă prin declarațiile martorului Trofim Igor, or, ultimul, fiind audiat în ședința de judecată din prima instanță, la întrebarea instanței a declarat(f.d. 160) că față de inculpat nu are careva pretenții de ordin moral sau material.

Mai mult, ce ține de alegațiile recurentului precum că „instanța de apel a omis să aprecieze rezonanța socială a specificului comiterii infracțiunii, neluând în calcul că, infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației, s-a soldat cu vătămarea medie a integrității corporale și a sănătății”, Colegiul penal lărgit conchide că nu pot fi acceptate, or, inculpatul a comis infracțiunea din imprudență, partea vătămată fiind soția inculpatului nu a înaintat careva pretenții de ordin moral sau material, mai mult, CtEDO în jurisprudența sa, s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, § 104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate,

deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Borodachi Marius XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **14 martie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

O P I N I E S E P A R A T Ă

În conformitate cu prevederile art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală (în cauza **Borodachi Marius XXXXX**)

1. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019 a fost adoptată în cadrul judecării recursului ordinar în cauza indicată următoarea soluție: „Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Borodachi Marius XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate”.

2. Nu am susținut soluția adoptată și am considerată întemeiat recursul procurorului, care urma a fi admis cu remiterea cauzei la rejudecare.

2.1. Consider că, potrivit practicii judiciare constante referitoare la cauzele de săvârșire a infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin.(1) Cod penal în speță urma a fi admis recursul procurorului, casată decizia Curții de Apel, deoarece instanța de apel a aplicat în mod eronat prevederile art. 55 Cod penal în privința inculpatului, motivul principal de aplicare a acestei norme constituind faptul, că partea vătămată în speță este soția acestuia, care, evident, nu are pretenții, neținând cont de circumstanțele producerii accidentului și implicarea în acesta a mai multor unități de transport, circumstanțe ce atestă discrepanța dintre fapta săvârșită și pedeapsa stabilită.

Judecător

Nadejda Toma